

עשור לפורום.

כשאני מסתכלת על 500 האנשים הנמצאים כאן באולם ועל החברים בפורום שאינם כאן הערב, לא נותר לי אלא להשתאות אל מול עצמת הידע, החכמה, הנסיון והיכולות. אלו האנשים שהחברות נבנות מהם, עליהם סומך המנכ"ל, הדירקטוריון, סומכים המשקיעים, הבעלים והמשק כולו. וכשהפורום מחבר את האנשים הללו יחד, נוצרת התופעה העצומה הנקראת פורום CFO.

כדי להסביר את הפורום, אנו נדרשים למונח מתחום המדע החדש של הרשתות החברתיות הפופולריות כל כך באינטרנט. המונח הוא "עוצמת הקשרים החלשים". – ואסביר. הקשרים החזקים הם מה שאנחנו כבר עכשיו, בהווה. אלו סך כל ההזדמנויות שנתנו לנו האנשים הקרובים לנו – משפחה עמיתים וחברים. אבל את הערך האמיתי, העתידי, מחזיקים ה"קשרים החלשים". שם הפוטנציאל העתידי שלנו מונח. ברשתות החברתיות באינטרנט מממשים את הקשרים החלשים, אבל זה דורש השקעת זמן שלנו אין. פורום CFO מהווה את רשת הקשרים החלשים הרלוונטים. כאן אין פחת. הכל נטו. האנשים היושבים מסביב לשולחן הם בדיוק האנשים עימם אתה רוצה לדבר, האנשים העומדים לידך בהפסקת הקפה אלו בדיוק האנשים אותם היית רוצה לפגוש. כל אחד ואחת.

וכך, בעשר שנות קיומו, יצר הפורום את רשת הקשרים וההתייעצויות הזאת, את בסיס העבודה המקצועי שלה, את עוצמת הקשרים החלשים.

אבל בזאת אין די. לפורום יש תפקיד נוסף וחשוב במשק הישראלי. הרצון של החברים להשפיע, מייצר שיתופי פעולה עם גורמי הממשל. הרצון שכנגד של גופי הממשל לשיתופי פעולה כאלה – חשוב וחדשני לא פחות. ולאפשרויות הגלומות בכך – מכוונים דברי הערב.

העולם השתנה.

World 2.0 שונה מהורסיות הקודמות שלו. לא המדובר על טכנולוגיה, אלא על תפיסת העולם הבסיסית שלנו שהשתנתה. עולם האינטרנט שהשתנה – משפיע על כולנו. מצרכני תוכן, בעתונות, ברדיו, בטלוויזיה ואפילו באינטרנט – הפכנו כולנו להיות יצרני תוכן. הדוגמא המדהימה והבסיסית ביותר היא הויקיפדיה – שבה חוכמת ההמונים נישלה את הפרופסורים המכובדים – מומחי התוכן. בחברת הידע, לכל אחד מאיתנו יש תרומה של ידע ונסיון משלו, זוית ראייה שונה, צורת מחשבה אינדיווידואלית – שלא יכלה לבוא לידי ביטוי באוטוריטטיביות הידענית של פעם. כך הטוקבקיסטים, כך באתרי הרשתות החברתיות, כך בבלוגים. הקונספט הקיבוצי בלבוש חדש – כל אחד תורם תוכן כפי יכולתו, כל אחד מושך תוכן – לפי צרכיו.

אך הקונספט הוירטואלי הזה, גולש החוצה אל מרחבי היקום הממשי – וגורם לגסיסתה של הדמוקרטיה ההמונית. "אין לנו מנהיגים" מתלוננים בסלונים של ימי ששי או שבת בתל-אביב, בניו-יורק, בלונדון ובפרנקפורט. "אין לאזרחים אמון במוסדות השלטון" אומרים מכוני המחקר בפריז, ירושלים, וושינגטון והמבורג. "בכל אשמה התקשורת" מסכימים כולם.

שלושה תהליכים מתלכדים יחד להוריקן אחד המשנה את פני הדמוקרטיה לעד. ל-World 2.0 מצטרף האילוץ הכלכלי הגלובלי, המחייב את הממשלות להתכווץ ולהתייעל. היקף השירות המוצע ע"י הממשלות לאזרחים קטן דווקא בזמן שהתיירות הצומחת והתקשורת הפתוחה חושפים את האזרחים לנורמות שירות גבוהות במקומות אחרים. אנחנו כולנו תובעים מהממשלה חינוך לא פחות מהמקובל בדרום מזרח אסיה, את חיי התרבות של ניו-יורק ואת גניה הפורחים של פאריז. ובמקביל – אנחנו דורשים גם הקטנת נטל המס למקובל באירלנד ובסינגפור, הקטנת הנטל הצבאי – זה הכלכלי וזה האישי ומדיניות של רווחה ודאגה לחלשים נוסח סקנדינביה. אנחנו רוצים מלחמות ללא נפגעים, נצחונות ללא מחירים ורמת חיים ללא עבודה או מאמץ. גבירותי ורבותי – אף ממשלה בעולם לא יכולה לספק את אוסף תביעותנו הגדולות. החוויה של המדינות המפותחות כולן היא של אכזבה מתמדת מהממשל ומוסדותיו.

ובנוסף, הממשלות נתקלות במערכת איומים והזדמנויות גדולה מכל מה שידעו בעבר. קצב השינויים ועוצמתם - גדולים על כל מדינה באשר היא. שינויים אקולוגיים, דמוגרפיים, טכנולוגיים, כמו גם איומי מלחמה, טילים וטרור הם מעבר לסמכותה ויכולתה של ממשלה כלשהי. הגלובליזציה והקמתם של גופים על-מדינתיים, הפקיעו חלק ניכר מסמכות המדינה.

התהליך השלישי בהוריקן, הוא המהירות. התרגלנו למבזקים של 30 שניות על כל דבר. על חטיף שוקולד חדש וקאסמים בשדרות, על דגם מכונית העתיד והטרדות מיניות של ילדים, על תרומת אברים וצניחת הדולר. אחרי 30 שניות אנחנו משועממים. אנחנו רוצים תשובה על המיילים שלנו בתוך דקות, המסרים שלנו צומצמו לארבע מילים ב-SMS, 20 דקות של הרצאה בכנס זה הרבה זמן. ארבע שנים של המתנה לבחירות הבאות הם נצח טוטליטרי. מדיניות לטווח ארוך אינה אלא אוקסימורון - שריד לתקופות אחרות אי שם באלף הקודם.

וכך, משנה הדמוקרטיה הייצוגית את אופייה. ממעורבות אזרחית המאופיינת בעיקרה בפעילות מפלגתית ובהשתתפות בתהליך הבחירות, ל"שיתופיות מתמדת".

לכאורה, אין הדמוקרטיה הייצוגית חייבת בשיתוף אזרחי בתהליכי קבלת ההחלטות, שכן, קיומו של פרלמנט על ועדותיו השונות, קיומן של מפלגות, קיומה של תקשורת חופשית, חופש השביתה וההפגנה וקיומו של בית משפט הפועל תחת הנחה ש"הכל שפיט" - מייתרת את הצורך בשיתוף אזרחי נוסף. אך למעשה אנו חווים שינוי מהותי – לידתו של "האזרח הגדול" לצד התעצמותו של "המגזר האזרחי".

במובחן מהדמות התקשורתית הפופוליסטית של "האזרח הקטן" חסר הייחוד, שעצם קיומו הוא ייצוג הכללי. "האזרח הגדול" הוא אדם פרטי, ספציפי, התופס עצמו כחזק, יודע ומבין יותר מהמדינה, ולכן מרגיש מחוייב לדאוג לה ולעשות למענה.

אזרחים, בכל המדינות המפותחות, דורשים יותר שקיפות (Transparency) ולקיחת אחריות (Accountability) מממשלותיהם, ומחפשים הזדמנויות לקחת חלק פעיל בעיצוב מדיניות המשפיעה על חייהם. כתוצאה מכך, ממשלות במדינות ה-OECD, מחפשות דרכים חדשות בכדי לכלול אזרחים, וארגונים אזרחיים, בתהליכי קביעת מדיניות.

נולדה הדמוקרטיה החדשה, הדמוקרטיה של ה"שיתופיות מתמדת".

וכך, מבנה העוצמה הנפרד של סקטור ממשלתי מול סקטור פרטי משתנה אף הוא למבנים משולבים. שוב אין אנו מסתפקים בשלבי הביניים של העברת בעלות (הפרטה) וחקיקוי (סוכנויות ממשל דמויי יחידות עסקיות). המבנים המשולבים של PPP (Private Partnership) הם הדרך היחידה של הממשל לעמוד בדרישות האזרחיות החדשות.

המבנים המשולבים הם גם הדרך היחידה לתהליך קבלת ההחלטות בממשל. משרדי הממשלה וגופי השלטון חייבים לשנות את הדרך שבה היו מקבלים החלטות בעבר. בכל מקום שנמשך המודל הפטרוניסטי של המדינה הדואגת לאזרחיה – טמון כשלון מובנה. הממשלות אינן זוכות ללגיטימציה ציבורית (בכל העולם המערבי!), מומחי הידע עובדים בסקטור הפרטי, טווח השלטון הקצר מאוד – כל אלה יפתרו בתהליכים נכונים של שיתוף אזרחי.

במערכת יחסים מעין זו, מוותר הממשל, כביכול, על שליטה, אבל יכול להגיע להישגים חסרי תקדים. הסקטור האזרחי מביא למוסדות השלטון את שחסר להם: עוצמה ולגיטימציה ציבורית, גב כלכלי והמשכיות לאורך זמן – גם כשמתחלף השלטון. הדרך היחידה כמעט של מקבלי ההחלטות בממשלה לוודא שמדיניותם תמשך גם מעבר לתקופת כהונתם היא בשיתוף אזרחי.

פורום CFO, פועל במישור זה של שיתופי פעולה בין הממשל והמשק, מתוך ראיית עולם, הנובעת ממבנהו הייחודי - הכולל בתוכו את הדרג הניהולי הבכיר של החברות המובילות בכל ענפי המשק – תעשייה, מסחר ושירותים, היי-טק ותעשייה מסורתית, חברות ישראליות וזרות, ממשלתיות, פרטיות וציבוריות, מהמרכז והפריפריה. המשמעות היא תפיסת עולם כוללת על המשק הישראלי וצרכיו.

אין לפורום אינטרס אחר למעט שגשוגה הכלכלי של ישראל. שגשוגן של החברות הפועלות בו ושגשוגו של המשק כולו. ומכאן, נגזרת עבודתו של הפורום, הן בהעמקת נושאי הידע והמומחיות הגבוהה של ה-CFOs, והן במאמץ להביא לצמיחה, לסביבה עסקית שקופה ויציבה, לשיפור מקומה התחרותי של ישראל בעולם ולהכנסת שיקולים כלכליים למערכת קבלת ההחלטות הממשלתית.

שיתופי הפעולה בין פורום ה-CFO וגורמי הממשל מכוונים להצלחתה של מדינת ישראל. ונסתפק בזה.